



ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ЛІСОЗАХИСНЕ
ПІДПРИЄМСТВО «ХАРКІВЛІСОЗАХИСТ»

62458, Харківська обл., Харківський р-н, смт. Покотилівка, вул. Незалежності, 127
тел./факс: (057) 745-66-75, E-mail: kharkivlisozahyst@ukr.net

від 26.12.2018 р. № 02-10/777

Директору
ДП «Новосанжарське лісове господарство»
Красюку В.Ф.

Надаємо Вам результати лабораторного аналізу лісопатологічних проб, відібраних лісовою охороною Карлівського, Малоперещепинського, Новосанжарського та Решетилівського лісництв в осередку масового розмноження рудого соснового пильщика.

Загальна кількість проб — 17 шт.

Головний лісопатолог
ДСЛП «Харківлісозахист»

Д.О.Батуркін

Виконавець відділ діагностики
Начальник відділу Осадчий Р.А.
(057) 745-66-75

Доводимо до Вашого відома результати лабораторного аналізу хвої, відібраної лісовою охороною з модельних дерев у насадженнях Карлівського, Малоперещепинського, Новосанжарського, Решетилівського лісництв в осередку масового розмноження рудого соснового пильщика *Neodiprion sertifer Geoffr.*

Лабораторний аналіз проводився з метою визначення основних показників життєздатності популяції шкідника та потенційної загрози пошкодження соснових насаджень за зимуючим запасом у 2019р.

Результати проведеного лабораторного аналізу наведено у таблиці 1:

Таблиця 1

Результати лабораторного аналізу яйцекладок РСП в розрізі лісництв по ДП «Новосанжарське ЛГ»

Лісництво	Життєздатність,%	Паразитованність,%	Хворі,%	Прогнозована загроза пошкодження у 2018р.,%
Карлівське	94,1	2,5	3,4	від 25% до 34%
Новосанжарське	94,5	2,6	2,9	від 25% до 35%
Решетилівське	95,0	2,1	2,9	від 20% до 40%
Малоперещепинське	96,4	1,3	2,3	Від 22% до 33%
В середньому по ДП	95,0	2,1	2,9	

Висновки:

В насадженнях ДП «Новосанжарське ЛГ» осередок масового розмноження рудого соснового пильщика надалі залишається діючим (кількісний запас зимуючих яйцекладок шкідника на 1 мод. дерево відповідає потенційній загрози пошкодження від 25% до 40%).

За даними поточного лабораторного аналізу відмічається зараженість хвої яйцекладками РСП на площі 800 га, в т.ч. Карлівське лісництво – 147,0га, Новосанжарське лісництво – 264га, Решетилівське лісництво – 290 га, Малоперещепинське лісництво – 99,0 га. Вплив біотичних чинників на життєздатність популяції рудого соснового пильщика, складає в середньому 5 %. Серед паразитів яєць шкідника виявлено ентомофаги з родини Яйцеїдів *Chalcidoidea sp.*, серед хвороб – вірусна інфекція. Відомості з результатами лабораторного аналізу додаються.

В пробах відібраних з лісової підстилки виявлено діапаузуючий запас коконів РСП :

- Малоперещепинське лісництво - в кількості від 1 до 5 шт. в т.ч. 1-3♀ на 1м², що відповідає потенційній загрози 6 – 18 %;
- Новосанжарське лісництво - в кількості від 1 до 2 шт. в т.ч. 1 - 2♀ на 1м², що відповідає потенційній загрози 6 - 12%;
- Карлівське лісництво - в кількості від 1 до 2 шт. в т.ч. 1 - 2♀ на 1м², що відповідає потенційній загрози 6 - 12%;
- Решетилівське лісництво в кількості від 1 до 2 шт. в т.ч. 1 ♀ на 1м², що відповідає потенційній загрози 6 %;

Слід зазначити, що для об'єктивного прогнозування лісопатологічної ситуації, що складатиметься в насадженнях у наступному вегетаційному періоді необхідно враховувати долю діапаузуючого запасу. Даний факт пояснюється біологічною особливістю виду до здатності додаткового вильоту імаго навесні, через що існує імовірність підвищення щільності шкідника в осередку, або збільшення площі зараження ним насаджень.

Звертаємо Вашу увагу, що у пробах Новосанжарського та Малоперещепинського лісництв, виявлені шишки з ознаками ушкодження шкідливими комахами з родини Довгоносиків *Curculionidae* та родини вогнівок *Pyralidae* – шишковим смолюхом (*Pissodes validirostris Gyll.*) та шишковою вогнівкою (*Dioryctria abietella Schiff.*)

Личинки **шишкового смолюха** вигризають всередині шишок ходи, внаслідок чого шишки не розкриваються, не дають насіння та всихають. Під час масового розмноження шкідник здатен знищити від 50% до 75% врожаю. Личинки **шишкової вогнівки** проточують ходи в шишках та знищують насіння. Також личинки виду здатні занурюватися у стовбури майських приростів та знищувати їх.

Серед заходів боротьби з шишковим смолюхом та шишковою вогнівкою можливе обприскування насаджень системними інсектицидами у період льоту імаго та відкладання яєць (травень-червень та червень-липень відповідно). Проте, заходи боротьби із шкідниками плодів та насіння ще недостатньо розроблені.

Рекомендації:


В кварталах, де прогнозована загроза пошкодження насаджень перевищує поріг шкодо чинності 30 % рекомендуємо запланувати лісозахисні заходи згідно методичних рекомендацій з лісозахисту.

Лісовій охороні держлісгоспу продовжувати вести нагляд за основними хвое гризучими шкідниками згідно встановлених для кожного виду ознак та строків (ЗСП, РСП, СП, СС, СШ).

Нагляд вести методом маршрутних ходів (спостереження за льотом метеликів, наявністю та кількістю екскрементів під час харчування шкідників на каломірних майданчиках, за наявністю личинок (гусениць), виявлення нанесених пошкоджень).

Результати нагляду надсилати на ДСЛП «Харківлісозахист» повідомленнями про появу ознак погіршення санітарного стану лісових насаджень.

Навесні 2019 року відібрати проби з лісової підстилки та хвою з модельних дерев для проведення контрольного лабораторного аналізу в ході якого буде визначатися життєздатність шкідника після перезимівлі. Відібраний матеріал надіслати на адресу ДСЛП «Харківлісозахист».


ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ЛІСОЗАХИСНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ХАРКІВЛІСОЗАХИСТ»
 Адреса: 62458 Харківська область, Харківський район, с. Покотилівка, вул. Незалежності, № 127
Відомість аналізу яйцекладок рудого соснового пильщика
 ДП "Новосанжарське ЛГ" Полтавського ОУЛМГ

№ кварталу, виділу	Надіслано на аналіз (яйцекладок)		Результати аналізів				Очікувана кількість личинки на 1 дерево	Ступінь загрози у наступном у році (%)	Примітки	
	Нових (шт.)	Середня кількість яєць на хвоїнці (шт.)	Середня кількість яєць в кладці (шт.)	Кількість здорових яєць в кладці (шт.)	Загиб ліз невідомих причин (шт.)	Паразитовані (шт.)				Кількість яйцекладок на 1 дерево
Малоперещипинське лісництво (площа 99,0 га)										
Кв 111 в 1	8	15	90	87	2	1	32	2784	29	54р. 16 25%
Кв 113 в 2	9	14	98	94	2	2	36	3384	22	69р. 16 25%
Кв 76 в 2	9	15	120	116	3	1	36	4176	33	59р. 1а 25%
Життєздатність 96,4 %, паразитовані 1,3 %, загиблих 2,3 %										
Карлівське лісництво (площа 147,0 га)										
Кв 76 в 2	4	9	63	59	2	2	16	944	27	18р. 16 25%
Кв 77 в 1	4	12	96	93	2	1	16	1488	34	26р. 16 25%
Кв 79 в 1	5	11	66	64	1	1	20	1280	30	27р. 16 25%
Кв 80 в 1	8	9	63	60	2	1	32	1920	25	40р. 16 25%
Життєздатність 94,1 %, паразитовані 2,5 %, загиблих 3,4 %										
Решетилівське лісництво (площа 290,0 га)										
Кв 26 в 6	13	12	84	79	3	2	52	4108	24	54р. 16 25%
Кв 29 в 2	12	8	64	62	1	1	48	2976	29	52р. 16 25%
Кв 43 в 2	6	11	66	61	3	2	24	1464	20	38р. 116 25%
Кв 60 в 4	10	12	108	103	3	2	40	4120	25	64р. 16 25%
Кв 73 в 7	6	7	56	54	1	1	24	1296	40	40р. 16 25%
Життєздатність 95,0 %, паразитовані 2,1 %, загиблих 2,9 %										

Кв. Новосанжарське лісництво (площа 264,0 га)

Кв 79 в 2	4	9	7	63	59	2	2	40	2360	28	43р. 16.25%
Кв 93 в 1	1	9	8	72	70	1	1	10	700	30	15р. 116.25%
Кв 52 в 1	5	17	6	102	98	3	1	50	4900	35	77р. 116.25%
Кв 100 в 1	1	7	7	49	44	3	2	10	440	31	9р. 116.25%
Кв 106 в 4	6	7	8	56	52	1	3	60	3120	25	55р. 16.25%

Життєздатність 94,5 %, паразитовані 2,9 %, загиблих 2,6 %

Виконавці

Інженер-ліснотолог ІІ категорії відділу діагностики Коровка Т.І.